

ਦਫ਼ਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਅਥਾਰਟੀ (ਪੰਜਾਬ)

ਐਸ.ਸੀ.ਓ. ਨੰ: 104-106, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸੈਕਟਰ 34-ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

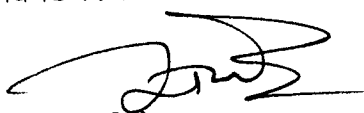
ਵੱਲ,

ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ.),
ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐ.ਸਿ.),
ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਇੰਸ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ,
ਡੀ.ਆਰ.ਪੀ. (ਮੈਥ, ਇੰਗਲਿਸ਼, ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ)
ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ (ਵੈੱਬ-ਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ),
ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: ਸਸਅ/ਐਮਸੀ/2012/ 88178-182
ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 02 ਨਵੰਬਰ, 2012

ਵਿਸ਼ਾ:- ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਨਜ਼ ਕਮ ਸੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ (ਐਨ.ਐਮ.ਐਮ.ਐਸ.) ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਲਈ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਬੰਧੀ।

- 1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- 2.0 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 18-11-12 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।
- 3.0 ਸਮੂਹ ਡੀ.ਆਰ.ਪੀ./ਬੀ.ਆਰ.ਪੀ. (ਮੈਥ, ਸਾਇੰਸ, ਇੰਗਲਿਸ਼, ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ) ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਜ਼ਿਟ ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਬਣਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।
- 4.0 ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਸਕੱਤਰ-ਕਮ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਰਾਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION, PUNJAB, CHANDIGARH
(S.C.E.R.T.)
S.C.O. 66-67, Sector 17-A, Chandigarh

ਰਾਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ / ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਨਜ਼-ਕਮ-ਮੇਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, 2011
National Means-cum-Merit Scholarship Examination, 2011

State Level Test - 2011
ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ (Class VIII)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST

ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

Time : 3 hours

Max. Marks : 180

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 180

Instructions for candidates :-

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- 1) This exam is in two parts, each part has 90 questions.
- 2) Part-1 is related to Mental Ability Test.
- 3) Part-II relates to Scholastic Aptitude Test. It consists of seven subjects, details of which are given below :-
i) Physics; ii) Chemistry; iii) Biology;
iv) Geography; v) History; vi) Civics;
vii) Mathematics
- 4) Each question carries one mark. All questions are compulsory.
- 5) You have been provided with a answer sheet (OMR) for this question paper. Darken the correct option of each question in the answer sheet (OMR) with black/blue ink.
- 6) Rough work may be done on the provided blank space.
- 7) There is no negative marking in this question Paper.

- 1) ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
- 2) ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।
- 3) ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-
i) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ii) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ, iv) ਭੂਗੋਲ, v) ਇਤਿਹਾਸ, vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ
viii) ਗਣਿਤ
- 4) ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
- 5) ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੀ/ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
- 6) ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- 7) ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Rough Work / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Direct definite pattern

Part-I (ਭਾਗ-1)

Mental Ability Test - 2011/ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ - 2011

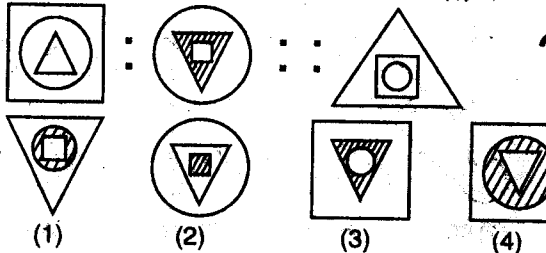
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 90

Questions : 1 to 90

Directions (Q1-4) : There is a number series following a pattern. One place is left blank. Find out the correct answer from the options.

- 30, 31, 35, 44, 60, 85, 121, ?
(1) 157 (2) 170 (3) 144 (4) 128
- 0, 7, 26, 124, 215, ?
(1) 342 (2) 382 (3) 296 (4) 272
- 2, 12, 36, 80, 150, ?
(1) 252 (2) 225 (3) 522 (4) 255
- 1, 4, 10, ? 46
(1) 20 (2) 24 (3) 22 (4) 19

Directions (Q5-10) : In each of the following questions, there is a relationship between two letters/word/number/figure on the left of the sign (: :). The same relationship exists between the two to right right of the sign (: :) of which one is missing. Find out the missing from the alternatives.

- EXCUSE : CXEESU :: ERODES : ?
(1) OREESD (2) ORESED
(3) REODES (4) ERODSE
- LJH : KKI :: CIA : ?
(1) DBB (2) BJB (3) CBZ (4) BBZ
- BORE : 10 :: HOTEL : ?
(1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 30
- 100 : 11 :: 121 : ?
(1) 10 (2) 12 (3) 11 (4) 13
- 20 : 11 :: 102 : ?
(1) 52 (2) 51 (3) 98 (4) 49
-

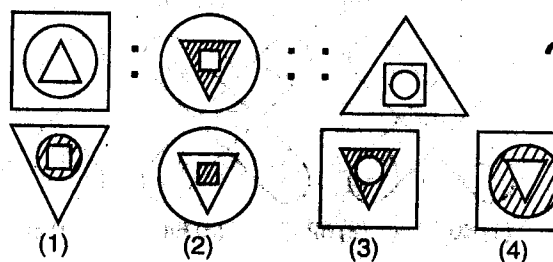
Directions (Q11-13) : The letters given below follow a definite pattern. Find out the missing letters to complete the pattern.

- h _ eg _ fegh _ egfhe _
(1) gffh (2) hhgg (3) ffigh (4) fhfg
- ab _ d _ aaba _ na _ badna _ badna
(1) babda (2) badna (3) andaa (4) dabdb

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-4) : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਭੋ।

- 30, 31, 35, 44, 60, 85, 121, ?
(1) 157 (2) 170 (3) 144 (4) 128
- 0, 7, 26, 124, 215, ?
(1) 342 (2) 382 (3) 296 (4) 272
- 2, 12, 36, 80, 150, ?
(1) 252 (2) 225 (3) 522 (4) 255
- 1, 4, 10, ? 46
(1) 20 (2) 24 (3) 22 (4) 19

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-10) : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ : : ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੋ ਅੱਖਰ/ਸ਼ਬਦ/ਅੰਕ/ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੋ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲਭੋ।

- EXCUSE : CXEESU :: ERODES : ?
(1) OREESD (2) ORESED
(3) REODES (4) ERODSE
- LJH : KKI :: CIA : ?
(1) DBB (2) BJB (3) CBZ (4) BBZ
- BORE : 10 :: HOTEL : ?
(1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 30
- 100 : 11 :: 121 : ?
(1) 10 (2) 12 (3) 11 (4) 13
- 20 : 11 :: 102 : ?
(1) 52 (2) 51 (3) 98 (4) 49
-

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11-13) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪਰੇਖਾ (pattern) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਪਤ ਅੱਖਰ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- h _ eg _ fegh _ egfhe _
(1) gffh (2) hhgg (3) ffigh (4) fhfg
- ab _ d _ aaba _ na _ badna _ badna
(1) babda (2) badna (3) andaa (4) dabdb

13. bcc ac aabb ab cc

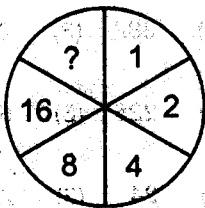
- (1) aabca (2) abaca (3) bacab (4) bcaca

14. In a certain language if RAIN is called water, WATER is called ROAD, ROAD is called CLOUD, CLOUD is called SKY, SKY is called SEA, and SEA is called PATH, then where do aeroplane fly ?

- (1) ROAD (2) SEA (3) CLOUD (4) WATER

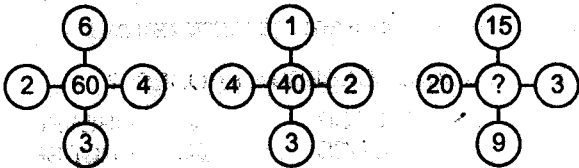
Directions (Q15-19) : What will come in place of question mark (?) In the following questions.

15.

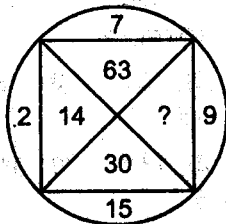
- (1) 32 (2) 18 (3) 22 (4) 28

16.

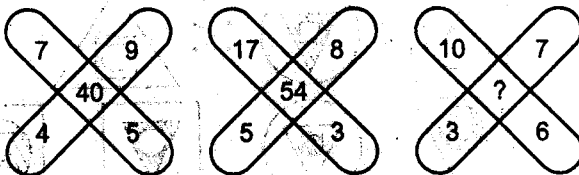
- (1) 235 (2) 141 (3) 144 (4) 188

17.

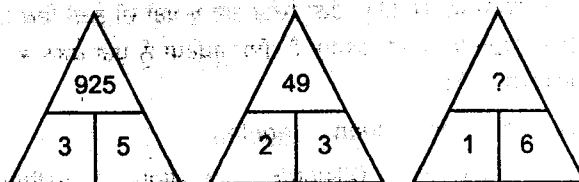
- (1) 18 (2) 33 (3) 145 (4) 135

18.

- (1) 60 (2) 62 (3) 64 (4) 66

19.

- (1) 316 (2) 136 (3) 361 (4) 631

13. bcc ac aabb ab cc

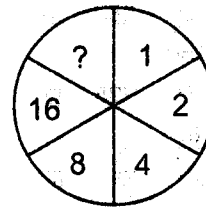
- (1) aabca (2) abaca (3) bacab (4) bcaca

14. ਜੇ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੜਕ, ਸੜਕ ਨੂੰ ਬੱਦਲ, ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਅਸਮਾਨ, ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਉੱਡਦੇ ਹਨ।

- (1) ਸੜਕ (2) ਸਮੁੰਦਰ (3) ਬੱਦਲ (4) ਪਾਣੀ

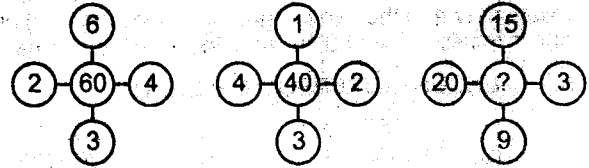
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15-19) : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭਰੋ।

15.

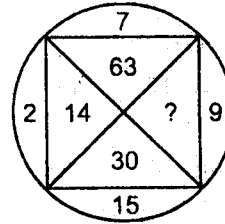
- (1) 32 (2) 18 (3) 22 (4) 28

16.

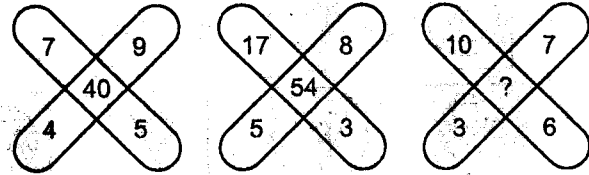
- (1) 235 (2) 141 (3) 144 (4) 188

17.

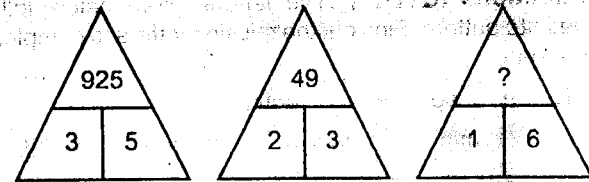
- (1) 18 (2) 33 (3) 145 (4) 135

18.

- (1) 60 (2) 62 (3) 64 (4) 66

19.

- (1) 316 (2) 136 (3) 361 (4) 631

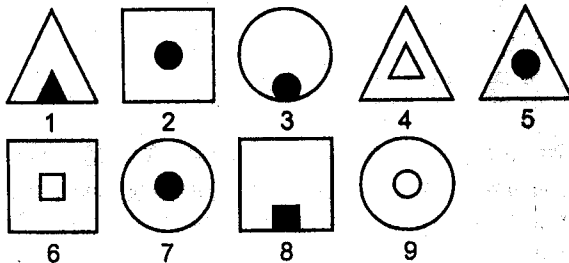
20. A man is facing towards west and turns through 45° clockwise, again 180° clockwise and then turns through 270° anti-clockwise. In which direction is he facing now?

- (1) West (2) North-West
(3) South (4) South-West

21. A man travelled westward 5 kms turned left and travelled 3 kms, turned right and travelled 9 kms. He then travelled north 3 kms. How far he is from the starting point?

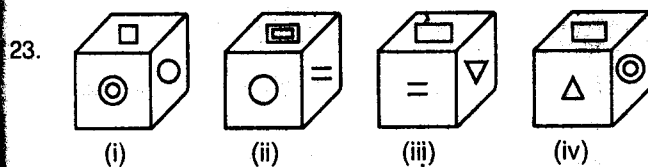
- (1) 5 Kms (2) 3 Kms (3) 6 Kms (4) 14 Kms

22. A Series of figures are given which can be grouped into classes. Select the group into which the figures can be classified from the given responses.

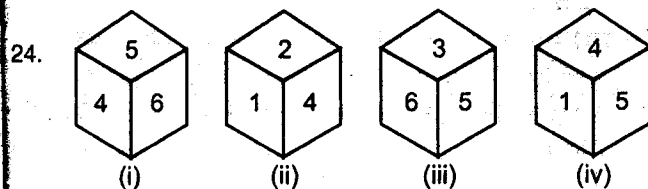
- (1) 1,4,5; 2,6,8; 3,7,9 (2) 1,3,7; 4,6,9; 2,5,8
(3) 1,3,7; 2,5,8; 4,6,9 (4) 1,3,8; 2,5,7; 4,6,9

Directions (Q23-24) : The following questions are based on a solid cube on which different numbers/symbols are marked on each face.

The symbol opposite the face having the symbol = is

- (1) ○ (2) △ (3) ⊙ (4) □

Which number is opposite to 3?

- (1) 1 (2) 2 (3) 4 (4) 6

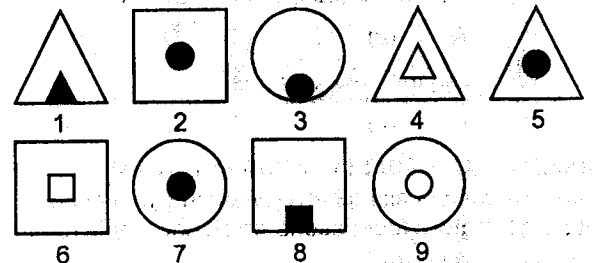
20. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 45° ਦੇ ਕੋਣ ਤੇ ਘੁੰਮ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ 180° ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਘੁੰਮ ਗਿਆ ਫਿਰ ਉਹ ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ 270° ਦੇ ਕੋਣ ਤੇ ਘੁੰਮ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- (1) ਪੱਛਮ (2) ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ
(3) ਦੱਖਣ (4) ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ

21. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੱਛਮ ਵੱਲ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਚਲਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਕਿ.ਮੀ. ਚਲਦਾ ਹੈ, ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 9 ਕਿ.ਮੀ. ਚਲਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 3 ਕਿ.ਮੀ. ਚਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ।

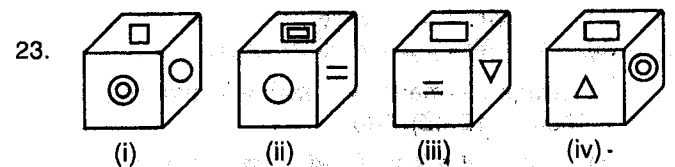
- (1) 5 ਕਿ.ਮੀ. (2) 3 ਕਿ.ਮੀ. (3) 6 ਕਿ.ਮੀ. (4) 14 ਕਿ.ਮੀ.

22. ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

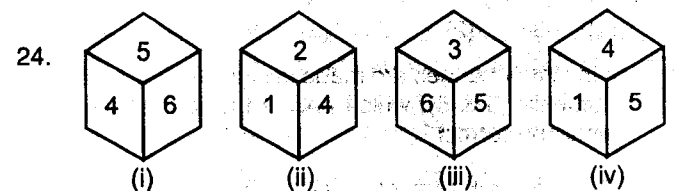
- (1) 1,4,5; 2,6,8; 3,7,9 (2) 1,3,7; 4,6,9; 2,5,8
(3) 1,3,7; 2,5,8; 4,6,9 (4) 1,3,8; 2,5,7; 4,6,9

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 23-24) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਕ ਠੋਸ ਘਣ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਖਿਆ/ਚਿੰਨ੍ਹ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਘਣ ਦੇ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਚਿੰਨ੍ਹ = ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਕਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ?

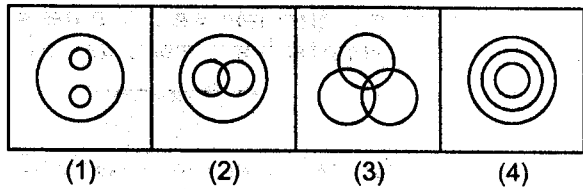
- (1) ○ (2) △ (3) ⊙ (4) □

ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ 3 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 4 (4) 6

25. Which one of the following figures represents the relationship among college students, singers and dancers.

Directions (Q26-27) : The following questions are based on the following information :

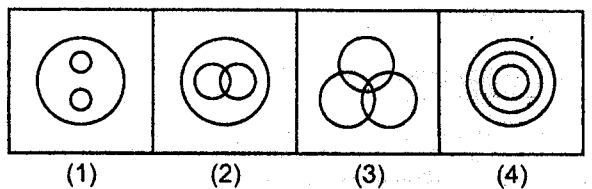
Five men A, B, C, D and E read a newspaper. The one who reads first gives it to C. The one who reads last had taken from A. E was not the first or last to read. There were two readers between B and A?

26. B passed the newspaper to whom ?
 (1) A (2) C (3) D (4) E
27. Who read the newspaper last ?
 (1) A (2) B (3) C (4) D

Directions (Q28-29) : In the following question there are equations without signs between each two numbers. Find out from the given four options which one would render the equation to the correct.

28. $16 \Delta 15 \Delta 3 \Delta 11$
 (1) $+, \div, =$ (2) $=, \div, \times$
 (3) $+, =, +$ (4) $-, \div, =$
29. $16 \Delta 2 \Delta 4 \Delta 8 \Delta 12$
 (1) $-, \div, +, =$ (2) $+, -, \div, =$
 (3) $\div, -, +, =$ (4) $+, \div, -, =$
30. If \times means \div , $-$ means \times , \div means $+$ and $+$ means $-$, Then $(3-15\div 19)\times 8+6 = ?$
 (1) -1 (2) 2 (3) 4 (4) 8
31. If P denotes \div , T denotes $+$, M denotes $-$, D denotes \times , then what will be the value of $72 M 13 D 72 P 12 T 27 = ?$
 (1) 34 (2) 12 (3) 21 (4) 43
32. If the interchanges are made in signs ($+$ & \times) and the numbers (3 & 5), which one of the four equations would be correct ?
 (1) $5 \times 3 + 12 = 27$ (2) $5 \times 3 + 12 = 75$
 (3) $5 \times 3 + 12 = 63$ (4) $5 \times 3 + 12 = 65$
33. Arrange the following words in alphabetical order and select the word that is in the first place
 (1) School (2) Student
 (3) Sacrifice (4) Satisfy

25. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਡਾਂਸਰਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਠੀਕ ਸਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 26-27) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ:

ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ A, B, C, D ਅਤੇ E ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪੜ੍ਹਕੇ C ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਹ A ਤੋਂ ਅਖਬਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। E ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦਾ। B ਅਤੇ A ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਹਨ?

26. B ਕਿਸਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 (1) A (2) C (3) D (4) E
27. ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ?
 (1) A (2) B (3) C (4) D

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 28-29) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਣਿਤਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ Δ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਠੀਕ ਸਮੀਕਰਣ ਬਣ ਜਾਵੇ।

28. $16 \Delta 15 \Delta 3 \Delta 11$
 (1) $+, \div, =$ (2) $=, \div, \times$
 (3) $+, =, \div$ (4) $-, \div, =$
29. $16 \Delta 2 \Delta 4 \Delta 8 \Delta 12$
 (1) $-, \div, +, =$ (2) $+, -, \div, =$
 (3) $\div, -, +, =$ (4) $+, \div, -, =$
30. ਜੇਕਰ \times ਦਾ ਮਤਲਬ \div , $-$ ਦਾ ਮਤਲਬ \times , \div ਦਾ ਮਤਲਬ $+$ ਅਤੇ $+$ ਦਾ ਮਤਲਬ $-$, ਹੋਵੇ ਤਾਂ $(3-15\div 19)\times 8+6 = ?$
 (1) -1 (2) 2 (3) 4 (4) 8
31. ਜੇਕਰ P ਦਾ ਮਤਲਬ \div , T ਦਾ ਮਤਲਬ $+$, M ਦਾ ਮਤਲਬ $-$, D ਦਾ ਮਤਲਬ \times ਹੋਵੇ ਤਾਂ $72 M 13 D 72 P 12 T 27 = ?$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) 34 (2) 12 (3) 21 (4) 43
32. ਜੇਕਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ($+$ ਅਤੇ \times) ਅਤੇ ਅੰਕ (3 ਅਤੇ 5) ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮੀਕਰਣ ਠੀਕ ਹੈ ?
 (1) $5 \times 3 + 12 = 27$ (2) $5 \times 3 + 12 = 75$
 (3) $5 \times 3 + 12 = 63$ (4) $5 \times 3 + 12 = 65$
33. ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨਮਾਲਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 (1) School (2) Student
 (3) Sacrifice (4) Satisfy

Directions (Q34 & 35) : In the following questions arrange the words as they occur in dictionary and choose the correct sequence.

34. i) Abacus, ii) Absorb, iii) Academy, iv) Accompany
 (1) iv, iii, ii, i (2) iv, iii, i, ii
 (3) i, ii, iv, iii (4) i, ii, iii, iv
35. i) Ballot, ii) Ballad, iii) Ballast, iv) Balloon
 (1) ii, iii, iv, i (2) ii, iv, iii, i
 (3) ii, iii, i, iv (4) ii, iv, i, iii

Directions (Q36 & 37) : Arrange the following in meaningful sequence.

36. i) Table, ii) Tree, iii) Wood, iv) Seed, v) Plant
 (1) iv, v, iii, ii, i (2) iv, v, ii, iii, i
 (3) i, iii, ii, iv, v (4) i, ii, iii, iv, v
37. i) Frog, ii) Eagle, iii) Grass hopper, iv) Snake v) Grass
 (1) iii, iv, ii, v, i (2) i, iii, v, ii, iv
 (3) v, iii, i, iv, ii (4) v, iii, iv, ii, i

38. How many such 5's are there in the following number sequence which are immediately preceded by 7 and immediately followed by 6 ?

755945764598756764325678

- (1) One (2) Two
 (3) Three (4) Four
39. In a certain code language "come again" is written as "ho na", "come over here" is written as "Pa na ta" and "over is above" is written as "ki ta ja". How is 'here' written in that code language ?
 (1) Pa (2) na (3) ta (4) ja
40. There are Deer and Peacocks in a zoo. By counting heads they are 80. The number of their legs is 200. How many peacocks are there ?
 (1) 20 (2) 30 (3) 50 (4) 60
41. A hill always has ____ ?
 (1) Trees (2) Animals
 (3) Water (4) Height

Directions (Q42-45) : According to a Code language the words in capital letters in column I are rewritten in small letters in columns II. The codes in column II do not appear in the same order as letters in the word in column I, the codes for each one jumbled within. Find the code for each word from among the choices given under each word

Column-I	Column-II
GAME	yacb
TAPE	zary
PLOT	rjhz
MEND	abnk
PLAN	hykz

42. GONE
 (1) yhka (2) cjka (3) crya (4) yjab

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 34-35) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਨਮਾਲਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮੂਹ ਲਭੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਰਨਮਾਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

34. i) Abacus, ii) Absorb, iii) Academy, iv) Accompany
 (1) iv, iii, ii, i (2) iv, iii, i, ii
 (3) i, ii, iv, iii (4) i, ii, iii, iv
35. i) Ballot, ii) Ballad, iii) Ballast, iv) Balloon
 (1) ii, iii, iv, i (2) ii, iv, iii, i
 (3) ii, iii, i, iv (4) ii, iv, i, iii

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 36-37) : ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ।

36. i) ਮੇਜ਼, ii) ਦਰਖਤ, iii) ਲੱਕੜ, iv) ਬੀਜ, v) ਪੌਦਾ
 (1) iv, v, iii, ii, i (2) iv, v, ii, iii, i
 (3) i, iii, ii, iv, v (4) i, ii, iii, iv, v
37. i) ਡੱਡੂ ii) ਇੱਲ/ਬਾਜ iii) ਟਿੱਡਾ iv) ਸੱਪ v) ਘਾਹ
 (1) iii, iv, ii, v, i (2) i, iii, v, ii, iv
 (3) v, iii, i, iv, ii (4) v, iii, iv, ii, i

38. ਨਿਮਨ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 5 ਕਿੰਨੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 5 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ 7 ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 6 ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

755945764598756764325678

- (1) ਇੱਕ (2) ਦੋ
 (3) ਤਿੰਨ (4) ਚਾਰ
39. ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "Come Again" ਦਾ ਅਰਥ "ho na" ਹੈ, "Come Over here" ਦਾ ਅਰਥ "Pa na ta" ਹੈ ਅਤੇ "Over is above" ਦਾ ਅਰਥ/ਕੋਡ "ki ta ja" ਹੈ। ਇਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'here' ਦਾ ਕੋਡ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
 (1) Pa (2) na (3) ta (4) ja
40. ਇੱਕ ਚਿੜੀਆ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਿਰਨ ਅਤੇ ਮੋਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 80 ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 200 ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿੰਨੇ ਮੋਰ ਹਨ।
 (1) 20 (2) 30 (3) 50 (4) 60
41. ਪਹਾੜ ਕੋਲ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
 (1) ਦਰਖਤ (2) ਜਾਨਵਰ
 (3) ਪਾਣੀ (4) ਉਚਾਈ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 42-45) : ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲਮ I ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਮ II ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਲਮ II ਵਿੱਚ ਅੱਖਰ ਉਤੇ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਾਲਮ I ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਦੇ ਕੋਡ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ-ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।

ਕਾਲਮ-I	ਕਾਲਮ-II
GAME	yacb
TAPE	zary
PLOT	rjhz
MEND	abnk
PLAN	hykz

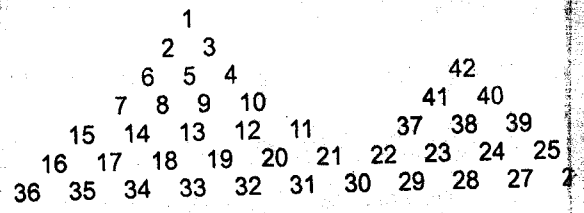
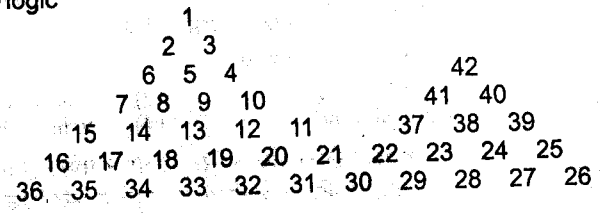
42. GONE
 (1) yhka (2) cjka (3) crya (4) yjab

43. DATE
 (1) nyra (2) bazy (3) kazb (4) nazr
44. LEAD
 (1) hyak (2) zayn (3) zyck (4) hayn
45. GLAND
 (1) chykn (2) yzakb (3) akczb (4) czynk

43. DATE
 (1) nyra (2) bazy (3) kazb (4) nazr
44. LEAD
 (1) hyak (2) zayn (3) zyck (4) hayn
45. GLAND
 (1) chykn (2) yzakb (3) akczb (4) czynk

Directions (Q46-48) : In the following questions numbers are arranged in the form of pyramid. From this pyramid four sets of numbers are selected based on certain logic. Two of these are given on the left and two on the right of the sign (::) one set of the numbers on the right goes missing. Choose that set of number from the alternatives which carries the same logic

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 46-48) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੱਠ ਇੱਕ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪਿਰਾਮਿਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅੱਠਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸਮੂਹ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ :: ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 2 ਅੱਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 2 ਅੱਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਭਾਗਿਬ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਠਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਜੋਕਿ ਉਸੇ ਤਰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਹੋਵੇ।

46. 7 : 18 :: 37 : ?
 (1) 23 (2) 30 (3) 29 (4) 28
47. 8, 17, 34 : 9, 20, 32 :: 41, 22, 29 : ?
 (1) 40, 23, 28 (2) 40, 25, 27
 (3) 42, 39, 24 (4) 42, 37, 23
48. 36, 16, 35 : 15, 17, 14 :: 7, 6, 8 : ?
 (1) 6, 8, 5 (2) 2, 1, 3
 (3) 2, 5, 3 (4) 1, 2, 5
49. In a certain code language FASHION = FOIHSAN, In the same code language find the code of SCIENCE
 (1) CIENCES (2) NCESCIE
 (3) SCNEICE (4) SCNCIEC
50. In a certain code language PHYSICS = YHPSSCI, In the same language find the code of PROBLEM
 (1) ORPB MEL (2) ORPB EML
 (3) OPRB MEL (4) ORPMB EL
51. In a certain code language HEATER = KBDQHO, In the same language find the code of COLLER
 (1) FLOIHO (2) FLIRHO
 (3) FRLIHO (4) FLRIHO
52. If LOYAL is coded as 13-16-26-2-13, In the same language CLOCK = ?
 (1) 3-12-15-3-11 (2) 4-12-16-4-12
 (3) 4-13-17-4-12 (4) 4-13-16-4-12

46. 7 : 18 :: 37 : ?
 (1) 23 (2) 30 (3) 29 (4) 28
47. 8, 17, 34 : 9, 20, 32 :: 41, 22, 29 : ?
 (1) 40, 23, 28 (2) 40, 25, 27
 (3) 42, 39, 24 (4) 42, 37, 23
48. 36, 16, 35 : 15, 17, 14 :: 7, 6, 8 : ?
 (1) 6, 8, 5 (2) 2, 1, 3
 (3) 2, 5, 3 (4) 1, 2, 5
49. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ FASHION = FOIHSAN ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ SCIENCE ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।
 (1) CIENCES (2) NCESCIE
 (3) SCNEICE (4) SCNCIEC
50. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ PHYSICS = YHPSSCI ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ PROBLEM ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।
 (1) ORPB MEL (2) ORPB EML
 (3) OPRB MEL (4) ORPMB EL
51. ਜੇਕਰ HEATER ਦਾ ਕੋਡ KBDQHO ਹੈ ਤਾਂ COLLER ਦਾ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।
 (1) FLOIHO (2) FLIRHO
 (3) FRLIHO (4) FLRIHO
52. ਜੇਕਰ LOYAL ਦਾ ਕੋਡ 13-16-26-2-13 ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ CLOCK ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।
 (1) 3-12-15-3-11 (2) 4-12-16-4-12
 (3) 4-13-17-4-12 (4) 4-13-16-4-12

Directions (Q53-54) : Study the following information and answer the question given below it.

1. Kamlesh, Govind and Ravinder are intelligent.
2. Kamlesh, Rajesh and Jitendra are Hard Working.
3. Rajesh, Ravinder and Jitendra are honest.
4. Kamlesh, Govind and Jitendra are Ambitious.

53. Which of the following person is neither hard working nor ambitious ?

- (1) Kamlesh (2) Govind
(3) Rajesh (4) Ravinder

54. Which of the following person is neither honest nor hardworking but is ambitious ?

- (1) Kamlesh (2) Govind
(3) Rajesh (4) Ravinder

Directions (Q55-56) : If the first four letters of a foreign term 'HIPPNOWADIASM' are written in reverse order, next five letters are written without changing their order and then the remaining letters are again written in reverse order then in the following questions :-

55. Which letter will be exactly in the middle ?

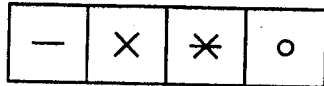
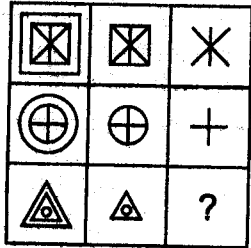
- (1) H (2) P (3) W (4) A

56. Which letter will be preceding two adjoining vowels ?

- (1) N (2) H (3) W (4) S

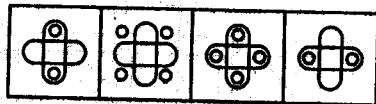
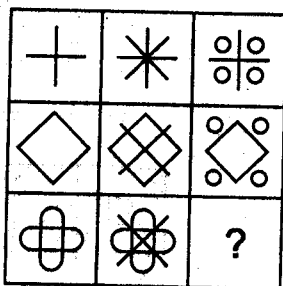
Directions (Q57-58) : Find out which of the answer figures completes the figure matrix.

57.

- (1) (2) (3) (4)

58.

- (1) (2) (3) (4)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 53-54) : ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

1. ਕਮਲੇਸ਼, ਗੋਵਿੰਦ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹਨ।
2. ਕਮਲੇਸ਼, ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਠਹਿਰਾਸ਼ੀ ਹਨ।
3. ਰਾਜੇਸ਼, ਰਵਿੰਦਰ ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ।
4. ਕਮਲੇਸ਼, ਗੋਵਿੰਦ ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਉੱਚੇ ਉੱਠਣ ਦੇ ਲਾਭਵਾਨ ਹਨ।

53. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ?

- (1) ਕਮਲੇਸ਼ (2) ਗੋਵਿੰਦ
(3) ਰਾਜੇਸ਼ (4) ਰਵਿੰਦਰ

54. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ, ਪਰ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ?

- (1) ਕਮਲੇਸ਼ (2) ਗੋਵਿੰਦ
(3) ਰਾਜੇਸ਼ (4) ਰਵਿੰਦਰ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 55-56) : ਜੇਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦ 'HIPPNOWADIASM' ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਲਟੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ :

55. ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ?

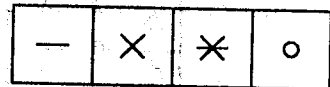
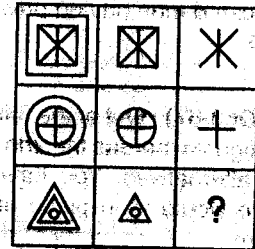
- (1) H (2) P (3) W (4) A

56. ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਦੋ ਜੁੜਵੇਂ ਸਵਰਾਂ (vowels) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਵੇਗਾ ?

- (1) N (2) H (3) W (4) S

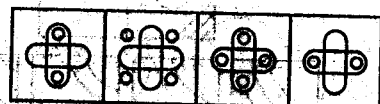
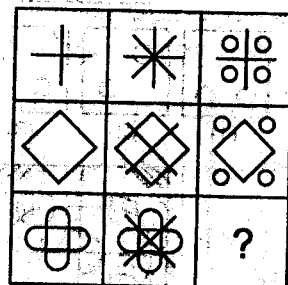
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 57-58) : ਹੇਠਾਂ ਸਾਂਝੀ ਡਸਵੀਰ ਤਿੰਨ ਕਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਡਸਵੀਰ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਡਸਵੀਰ ਲਓ।

57.

- (1) (2) (3) (4)

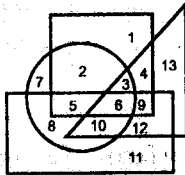
58.

- (1) (2) (3) (4)

Directions (Q59-62) : Read the following information and answer the questions :

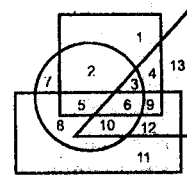
- Circle – Educated Persons
- Triangle – Persons in Govt. Services
- Rectangle – Persons Working in Private Sector
- Square – Women

59. Which number represents educated women who are in Govt. Jobs ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 6
60. Which number represents uneducated women, who have Govt. jobs as well as jobs in Private Sector
 (1) 4 (2) 6 (3) 9 (4) 12
61. Which number represents uneducated Persons working in Private Sector
 (1) 11 (2) 12 (3) 13 (4) 8
62. Number 10 represents –
 1) Educated women in Private Jobs
 2) Uneducated men in Private Jobs
 3) Educated men working in Private Sector
 4) Educated men having private as well as Govt. Jobs

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 59-62) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

- ਚੱਕਰ – ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ।
- ਤ੍ਰਿਭੁਜ – ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਆਇਤ – ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ/ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ।
- ਵਰਗ – ਔਰਤਾਂ

59. ਸਿੱਖਿਅਤ ਔਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅੰਕ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 6
60. ਅਸਿੱਖਿਅਤ ਔਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ (ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ) ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅੰਕ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?
 (1) 4 (2) 6 (3) 9 (4) 12
61. ਅਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ (ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ) ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅੰਕ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?
 (1) 11 (2) 12 (3) 13 (4) 8
62. ਅੰਕ 10 ਕਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਸਿੱਖਿਅਤ ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ।
 2) ਅਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਆਦਮੀ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ।
 3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਆਦਮੀ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ।
 4) ਸਿੱਖਿਅਤ ਆਦਮੀ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਹਨ।

Directions (Q63-67) : Out of the following two sets, 1st set is a problem figure whereas the 2nd set is of answer figures having four alternatives. You have to find which of the answer figure would fit in place of the question mark in problem figure.

63. Problem Figure

Answer Figures
 (1) (2) (3) (4)

64. Problem Figure

Answer Figures
 (1) (2) (3) (4)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 63-67) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸੈਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਸੈਟ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ 1, 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

63. ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ
 (1) (2) (3) (4)

64. ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ
 (1) (2) (3) (4)